

МІСЦЕ КОДИФІКАЦІЙНОГО АКТА У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Гетьман Євген Анатолійович,

*д-р юрид. наук,
старший науковий співробітник,
головний науковий співробітник відділу координації
правових досліджень,*

*Національна академія правових наук України,
Україна, м. Харків*

e-mail: getmane@ukr.net

ORCID 0000-0002-1801-7252

Досліджено основні ознаки кодифікаційного акта, надано авторське визначення поняття «кодифікаційний акт». Розглянуто основні види кодифікаційних актів у правовій системі України.

Ключові слова: кодифікація; нормативно-правовий акт; кодифікаційний акт; основи законодавства; кодекс; положення, інструкція.

Постановка проблеми. Становлення в Україні засад демократичної, правової, європейської державності передбачає рішуче підвищення вимог до якості та системності національного законодавства. Реформування найбільш важливих сфер суспільного життя нерозривно пов'язано з ухваленням значної кількості нормативно-правових актів, що в подальшому призводить до необхідності їх систематизації.

Актуальність теми. Головною метою проведення кодифікації законодавства є розробка та прийняття нового як за формою, так і за змістом нормативно-правового акта, який в теорії права отримав назву кодифікаційного. Питання кодифікаційних актів, їх різновидів та особливостей були й залишаються доволі дискусійними, в юридичній науці існують різні погляди на зазначену проблему, які й розглядатимуться в даній статті.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день кодифікаційний акт розглядається як «... упорядкований зведений стабілізаційний нормативно-правовий акт, що містить відносно завершену систему уніфікованих нормативних положень, які є вичерпними або базовими для системного

комплексного регулювання певної відособленої предметної сфери суспільних відносин» [1, с. 89].

Відмінність кодифікаційного акта від будь-якого іншого нормативно-правового акта виявляється в тих характерних рисах, що належать виключно йому. Серед них, на думку О. Я. Рогача, є внутрішні та зовнішні ознаки. Внутрішніми ознаками автор вважає: 1) внесення істотних змін у регулювання суспільних відносин; 2) всебічне вирішення актом усіх основних питань правового регулювання певної сфери суспільних відносин; 3) «зведений» характер акта; 4) логічну завершеність, системність, внутрішній взаємозв'язок і погодженість акта, стабільність та динамізм; 5) відповідність акта системі права. До зовнішніх ознак він відносить: 1) найменування акта, що вказує на його видову залежність до кодифікаційних актів (наприклад, кодекс, статут, положення і т. ін.); 2) наявність у акта деякої структурної особливості; 3) складну структуру акта; 4) тривалий період дії актів; затвердження акта відповідним правотворчим актом; 5) встановлення конкретної дати вступу в силу кодифікаційного акта [2, с. 234].

Проте ознака стабільності кодифікаційного акта не є однозначною за своїм змістом, оскільки може включати до свого складу як зовнішню стабільність (безпосередньо форма кодифікаційного акта, тобто кодекс, основи законодавства, правила та ін.), так і внутрішню (безпосередньо зміст такого документа). У зв'язку з цим необхідно наголосити на тому, що саме розуміється під стабільністю.

На нашу думку, віднесення до кодифікаційного акта такої особливості, як внутрішня стабільність, не є виправданим, оскільки у більшості випадків через деякий проміжок часу після прийняття кодифікаційного нормативно-правового акта до нього вносяться зміни. Наприклад, значна кількість змін вносилися до Податкового кодексу України (з 2010 р. і по сьогоднішній день до нього внесено близько 100 змін), а також до Кримінального процесуального кодексу (з 2012 р. – близько 50 змін). Разом із тим необхідно звернути увагу на зовнішню стабільність такого документа. Прикладом тут може слугувати Кодекс про

адміністративні правопорушення (прийнятий 7 грудня 1984 р. і діє по сьогоднішній день), Кодекс законів про працю (прийнятий 10 грудня 1971 р.) та ін.

Таким чином, при розгляді основних ознак кодифікаційного акта слід вести мову про належність останньому такої ознаки як зовнішня стабільність, тобто можливість кодифікаційних актів довго існувати у часі. Разом із тим, на нашу думку, при здійсненні кодифікації уповноважений орган державної влади повинен спрямувати свої дії на розробку такого правового документа, до якого в майбутньому вноситиметься незначна кількість змін.

В юридичній літературі можливо зустріти таку ознаку кодифікаційного акта як наявність найменування, що вказує на його видову залежність [2, с. 235]. Проте найменування акта вказується не лише в кодифікаційному акті, але й у кожному іншому нормативно-правовому документі як-то: Указ Президента, Постанова Кабінету Міністрів України, Постанова Верховної Ради України та ін. У зв'язку з чим вести мову про належність кодифікаційному акту такої особливості як його назва, що вказує на видову ознаку, на нашу думку, є недоцільним.

Значну увагу особливостям кодифікаційних актів приділено у працях Т. М. Рахманіної. Зокрема, нею виділяються дві найбільш важливі ознаки кодифікаційного акта, до яких відносяться, по-перше, те, що «кодифікаційний акт є зведеним актом, який на основі єдиних принципів регулює ту чи іншу сферу суспільних відносин», і, по-друге, «кодифікаційний акт вносить істотну новизну у зміст правового регулювання» [3, с. 18].

Аналіз зазначених вище підходів до особливостей кодифікаційного акта дозволяє виділити найбільш суттєві його ознаки, які саме й дозволяють віднести той чи інший нормативний акт до кодифікаційного типу, зокрема:

- 1) кодифікаційний акт є зведеним, внутрішньо узгодженим, який на основі єдиних принципів регулює ту чи іншу сферу суспільних відносин;
- 2) такий документ по-новому регулює ту чи іншу сферу суспільних відносин (є їх своєрідною реформою);

3) кодифікаційний акт є результатом систематизації законодавства (в процесі його створення упорядковуються діючі нормативні акти з певного питання, а також змінюється зміст норм, що в них вміщені);

4) у більшості випадків кодифікаційний акт є зовнішньо стабільним.

Таким чином, кодифікаційний акт можна визначити як юридично цілісний, внутрішньо узгоджений зведений нормативно-правовий акт, прийнятий уповноваженим органом державної влади у процесі законотворчості або підзаконної нормотворчої діяльності, який на основі єдиних принципів регулює певну сферу суспільних відносин.

Дискусійним в юридичній літературі залишається питання видів кодифікаційних актів і критеріїв їх класифікації. Так, С. В. Погорелов поділяє кодифікаційні акти на загальні та спеціальні. На його думку, загальними кодифікаційними актами є ті нормативно-правові документи, які «вміщують весь комплекс чинних нормативних приписів, які регулюють усі види однорідних суспільних відносин». Спеціальними кодифікаційними актами є «... нормативно-правовий акт, який вміщує нормативні приписи одного (чи більше) інституту законодавства» [4, с. 51]. Поряд із цим необхідно зазначити, що розглянуті види кодифікаційних актів є відображенням виключно такої форми кодифікаційного акта як кодекс.

С. В. Поленіна та М. В. Сильченко виділяють такі види кодифікаційних актів, як основоположні, просто кодифікаційні та інші нормативні акти кодифікаційного типу. На їх думку, до основоположних кодифікаційних актів відносяться законодавчі акти на зразок основ законодавства, що характеризуються більшою масштабністю порівняно з просто кодифікаційними актами. У більшості випадків основоположні кодифікаційні акти регламентують суспільні відносини в рамках однієї цілої галузі законодавства, що дозволяє закріпити в них нормативні узагальнення вищого рівня, які мають єдині галузеві принципи та положення, а також визначити склад і структуру нормативних актів, що входять до вказаної галузі [5, с. 77–78].

Межі просто кодифікаційного акта поширюються на підгалузь або

декілька інститутів законодавства. Кодифікаційні акти цього типу нерідко є законодавчими. Вони мають вищу юридичну силу порівняно з іншими актами, які входять до структури тієї чи іншої підгалузі законодавства або інституту. Інші нормативно-правові акти кодифікаційного типу, поряд з властивими їм типовими ознаками, характеризуються також тим, що: 1) регулюють суспільні відносини в рамках того чи іншого інституту; 2) включають нормативні приписи більш низької ступені загальності ніж ті, які сформульовані в основоположних актах та просто кодифікаційних актах. Кодифікаційні акти вказаного типу видаються органами як законодавчої, так і виконавчої влади (урядом, міністерствами тощо) [5, с. 77–78].

Слід наголосити на тому, що на сьогоднішній день найбільш розповсюдженим є поділ кодифікаційних актів на основи законодавства, кодекси, статuti, положення, правила та інструкції. Отже, для правильного розуміння юридичної природи кодифікаційних актів слід зупинитися на детальному аналізі кожного з перелічених вище актів.

Основи законодавства – нормативно-правовий акт, що встановлює основні принципи правового регулювання в конкретній сфері суспільних відносин. Основи законодавства широко використовуються у країнах з федеративним устроєм. Прийняття основ законодавства на федеральному рівні передбачає прийняття кодексів та інших нормативно-правових актів на рівні суб'єктів, що входять до складу такої федерації.

Сьогодні характерними рисами основ законодавства є:

1) правові приписи, що містяться в основах законодавства, повинні бути конкретизовані в інших нормативно-правових актах (зокрема, кодексах, законах та інших підзаконних актах);

2) складаються з нетипових норм – норм-цілей, норм-дефініцій, норм-принципів, а також мають у своєму змісті рекомендаційні норми;

3) володіють особливою юридичною силою стосовно інших нормативно-правових актів, у тому числі законів;

4) мають особливу структуру і форму викладу правових приписів: вступ

або преамбулу; закріплення в узагальненій формі соціального призначення і мотивів прийняття норм, що містяться в них;

5) спрямовані на стабільне і довгострокове регулювання суспільних відносин.

До структури Основ законодавства входить преамбула, що містить інформацію, в якій визначаються цілі та завдання видання такого документа, характеризується соціально-політична ситуація, що призвела до його створення.

Крім преамбули, до структури зазначеного кодифікаційного документа включають розділи, що поділяються на глави. Зазвичай перший розділ має назву «Загальні положення». Наступні розділи розміщуються відповідно до правових інститутів [6, с. 128].

Поряд із цим необхідно погодитися з О. Я. Рогачем відносно того, що проведення кодифікаційних робіт, результатом яких має стати прийняття Основ законодавства, на рівні унітарної держави є недоцільним, оскільки, як відомо, прийняття такого правового документа передбачає закріплення більш загальних, принципів положень регулювання певної сфери суспільних відносин. На підставі цих положень суб'єкти, які входять до складу федерації, приймають відповідні нормативно-правові акти. Такі акти, поряд зі своїм кодифікованим характером, можуть мати й не кодифікований. Унітарна ж держава складається з адміністративно-територіальних одиниць, які не наділені правом приймати законодавчі акти, в тому числі й кодекси [2, с. 239]. Таким чином, Основи законодавства необхідно розглядати як кодифікаційний акт, який доцільно приймати у країнах з федеративним устроєм, оскільки останній закріплює у своїй структурі найбільш принципові положення конкретної галузі законодавства.

Наступним кодифікаційним актом, що розглядається в юридичній літературі, є кодекс. Він являє собою нормативно-правовий акт зведеного характеру, предметом регулювання якого є певна галузь суспільних відносин або частина таких відносин.

Характерними рисами, що дозволяють виокремити кодекс від інших кодифікаційних актів, на думку О. Я. Рогача, є те, що:

- 1) кодекс, як правило є актом вищого законодавчого органу держави;
- 2) кодекс повно і всебічно, докладно та безпосередньо регулює визначену групу суспільних відносин, що виключає необхідність деталізації його положень в інших законодавчих актах;
- 3) положення кодексу мають широку сферу застосування в рамках галузі права, оскільки об'єднують норми всіх її основних інститутів;
- 4) кодекс є кодифікаційним актом, найбільш численним за кількістю нормативних приписів, що містяться в ньому;
- 5) для кодексу характерна достатньо складна структура побудови, яка має низку особливостей. Статті в кодексі розміщено в суворій послідовності. Кожна стаття має самостійне значення і разом з тим є складовим елементом кодексу. Кодекси переважно будуються за пандектною системою. Вони складаються із двох частин: загальної та особливої. Загальна частина включає в себе правила, які поширюються на всі чи декілька правових інститутів і правових норм особливої частини цього ж кодексу. Особлива частина містить правові інститути і правові норми, які регулюють певні суспільні відносини [7, с. 56–57].

Н. М. Пархоменко до зазначених особливостей, що притаманні виключно кодексу, наводить ще й такі: 1) кодекс є відображенням високого рівня впорядкування норм права в певній однорідній сфері суспільних відносин; 2) кодекси характеризуються специфічним предметом і методом правового регулювання; 3) має найвищу юридичну силу в системі галузевих правових актів, яка знаходить прояв у можливості встановлювати, скасовувати або змінювати правові відносини; 4) кодекс має стабільний характер дії [8, с. 13].

Переходячи до розгляду основних особливостей кодексу, запропонованих Н. М. Пархоменко, хотілося б наголосити на тому, що на сьогоднішній день такий кодифікаційний акт як кодекс не має вищої юридичної сили порівняно з іншими галузевими правовими актами, така ситуація може бути виправлена

шляхом прийняття відповідного закону про нормативні акти. На сьогоднішній день надання кодексу більшої юридичної сили порівняно з іншими актами є найбільш дискусійним питанням в юридичній літературі.

Надання кодексу більшої юридичної сили спостерігається у деяких країнах колишнього СРСР. Наприклад, у Законі Білорусії «Про нормативно-правові акти», прийнятому 2000 р., прямо вказано, що поточний закон має меншу юридичну силу порівняно з кодексом. Разом із тим більшість правників Білорусії вказують на певні недоліки такої ієрархії, оскільки відбувається певний дисбаланс правової системи країни.

Крім того, на наш погляд, неможливо надати кодексу більшої юридичної сили порівняно з іншими законами, оскільки загальновизнаною є думка, що теорія кодексу нерозривно пов'язана з теорією закону. Ця позиція склалася на початку XIX ст. й отримала назву «Позитивістська концепція кодексу», відповідно до якої між кодексом і законом не існує жодної сутнісної відмінності, єдина відмінність між ними полягає лише в їхньому обсязі, оскільки кодекс являє собою сукупність законів. До того ж він (як і закон) приймається Верховною Радою України, тобто органом, що наділений єдиною компетенцією.

Отже, серед основних ознак кодексу можна виділити такі:

- 1) кодекс об'єднує певну групу норм, предметом регулювання яких є однорідна сфера суспільних відносин;
- 2) кодекс містить загальні принципи, на підставі яких здійснюється регулювання певної групи суспільних відносин;
- 3) положення кодексу мають широку сферу застосування в межах галузі права;
- 4) кодекс характеризується зовнішньою стабільністю, тобто можливістю довго існувати у часі, прикладом чого є діючі на сьогоднішній день Кодекс законів про працю, Кодекс про адміністративні правопорушення та ін. [6, с. 136].

Поряд із зазначеними вище актами в нормотворчій діяльності широко

використовуються такі документи, як статут, положення, правила, інструкції та інші, що також мають назву кодифікаційних актів. Основна ж відмінність між ними полягає в тому, що останні вміщують у своєму змісті нормативні приписи, що носять локальний характер.

Досліджуючи проблему застосування такої форми кодифікаційного акта як статут, О. Ф. Шебанов зауважував, що зазвичай вони використовуються для кодифікації норм з певної галузі адміністративного управління (внутрішній водний транспорт, залізниці), а також для позначення форми акта, що визначає правове положення будь-якої громадської організації або об'єднання працюючих (наприклад, Статут житлово-будівельного транспорту) [9, с. 190].

Як зазначає О. Я. Рогач, «... в основному в статутах містяться правові норми, що регулюють: 1) організацію і порядок діяльності у спеціальних сферах державного управління (наприклад, чинні на сьогодні Статут внутрішнього водного транспорту Союзу РСР, Статут залізниць РСР, Статут автомобільного транспорту УРСР); 2) організацію, завдання та компетенцію, порядок діяльності державних (Статут Національної академії правових наук України) та громадських організацій; 3) порядок несення військової служби та дисциплінарна відповідальність військовослужбовців і деяких інших категорій робітників (наприклад, Дисциплінарний статут Збройних Сил); 4) предмет і цілі діяльності підприємства, діяльність його органів управління, порядок їх формування, компетенцію та повноваження трудового колективу і його виборних органів, порядок утворення майна підприємства, умови реорганізації та припинення діяльності підприємства (наприклад, статут підприємства, затверджений його власником)» [10, с. 68].

Таким чином, у формі статутів, у більшості випадків, видаються нормативні акти, що регулюють порядок організації та діяльності державних і громадських організацій, які виконують господарські функції у сфері управління. Проте не всі акти, видані у формі статуту, відносяться до кодифікаційних. Яскравим прикладом кодифікаційних статутів є Статут залізниць України, Статут автомобільного транспорту УРСР, Статут

внутрішнього водного транспорту СРСР та деякі ін.

У формі положення видається велика група нормативних актів, які відрізняються як за своєю юридичною силою, так і за змістом. О. Я. Рогач зазначає, що «надзвичайно важко серед усієї сукупності нормативно-правових актів, які приймаються під назвою «положення», відібрати кодифікаційні акти» [10, с. 68]. При вирішенні вказаної проблеми автор також наголошує на необхідності аналізу кожного нормативного акта на предмет його відповідності ознакам кодифікаційного документа.

В юридичній літературі слушно зауважується, що у формі «положення» необхідно приймати такі акти, що містять правові норми, які визначають завдання, структуру, компетенцію і форми діяльності держаних органів та організацій [11, с. 54]. Положення посідають важливе місце в системі нормативно-правових актів. У радянському законодавстві положення використовувалися для регулювання найбільш важливих питань життя держави. Разом із тим необхідно наголосити, що нормативні акти у формі положень мають стійкий і стабільний характер, оскільки на сьогоднішній день на території України є чинним та діючим положення, які були затверджені ще в 1929 р. Центральним виконавчим комітетом СРСР (Положення про чеки). Також в Україні є діючим Положення про переказний і простий вексель, затверджене постановою ЦВК і РНК від 7 серпня 1937 р.

Наступним кодифікаційним актом, що широко використовується в юридичній літературі, є правила. Вони містять у собі нормативно-правові приписи, що носять процедурний характер, визначають порядок організації тієї чи іншої діяльності. Правила, що мають загальнодержавний характер, у більшості випадків затверджуються урядом України, наприклад, Правила дорожнього руху, Правила протипожежної безпеки та ін.

Правила, що носять загальнодержавний характер, необхідно відмежовувати від правил, які мають локальний характер, прикладом яких можуть слугувати Правила внутрішнього трудового розпорядку, що встановлюються адміністрацією підприємства та профспілковим комітетом.

Останній документ не носить характер кодифікованого.

Кодифікаційний акт у формі інструкції призначений для врегулювання управлінських відносин всередині системи органів певного виду або регламентує загальний порядок виконання якихось робіт. Зазначений документ приймається міністерствами або відомствами. Основною метою прийняття такого документа є конкретизація законів, указів, постанов уряду з питань, що належать до їх компетенції [6, с. 142].

Висновок. Проведений аналіз дозволяє вести мову про те, що результат кодифікаційної діяльності закріплюється в кодифікаційних актах, які мають форму основ законодавства, кодексу, статуту, положення, правила, інструкції. Вибір форми кодифікаційного акта насамперед залежить від органу, що його видав. У зв'язку з цим необхідно наголосити на тому, що надання будь-якому кодифікаційному акту більшої юридичної сили відносно інших нормативно-правових актів неможливо, оскільки, наприклад, правила, затверджені Кабінетом Міністрів України, не можуть стояти в ієрархічній структурі вище, ніж кодекс, прийнятий Верховною Радою України. При віднесенні того чи іншого нормативного акта до кодифікаційного необхідно виходити не з назви документа, а з тих головних особливостей, що притаманні кодифікаційним актам у цілому.

Список літератури:

1. Шемшученко Ю. С., Ющик О. І., Горбунова Л. М., Теплюк М. О., Гульченко Л. В., Риндюк В. І. Кодифікація законодавства України: теорія, методологія, техніка / за заг. ред. О. І. Ющика. Київ: Парлам. вид-во, 2007. 208 с.
2. Рогач О. Я. Кодифікаційні акти в правовій системі України: поняття, ознаки, властивості. *Вісник Академії правових наук України*. 2001. № 4. С. 227–239.
3. Рахманина Т. Н. Кодификационный акт в системе нормативно-правовых актов советского государства. *Проблемы совершенствования советского законодательства: труды*. Москва: Изд-во ВНИИСЗ, 1978. Вып. 13. С. 16–26.
4. Погорелов Є. В. Кодифікаційна діяльність в правовій системі України (загальнотеоретичний аспект): дис. ... канд. юрид. наук. Харків: Нац. ун-т внутр. справ України, 2000. 152 с.
5. Поленина С. В., Сильченко Н. В. Научные основы типологии нормативно-правовых актов. Киев: Наука, 1987. 152 с.
6. Гетьман Є. А. Кодифікація законодавства України: загальна характеристика, особливості, види: монографія. Харків: Право, 2012. 192 с.
7. Рогач О. Я. Кодекс в системі законодавчих актів України. *Підприємництво, господарство і право*. 2002. № 5. С. 56–58.

8. Пархоменко Н. М. Кодифікація законодавства України на сучасному етапі. *Проблеми кодифікації законодавства України: матеріали наук.-практ. конф.* / [за заг. ред. В. П. Нагребального]. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. С. 12–16.
9. Шебанов А. Ф. Форма Советского права. Москва: Юрид. лит., 1968. 218 с.
10. Рогач О. Я., Бисага Ю. М. Кодифікаційні акти в системі законодавства України: монографія. Ужгород: Ліра, 2005. 124 с.
11. Свод законов Советского государства: теоретические проблемы / отв. ред. И. С. Самощенко. Москва: Юрид. лит., 1981. 225 с.

References:

1. Shemshuchenko, Yu.S., Yushchuk, O.I., Horbunova, L.M., Teplyuk, M.O., Hul'chenko, L.V., Ryndyuk, V.I. (2007). *Kodyfikatsiya zakonodavstva Ukrayiny: teoriya, metodolohiya, tekhnika*. Kyiv: Parlam. vyd-vo [in Ukrainian].
2. Rohach, O.Ya. (2001). *Kodyfikatsiyni akty v pravoviy systemi Ukrayiny: ponyattya, oznaky, vlastyivosti*. *Visnyk Akademiyi pravovykh nauk Ukrayiny*, 4, 227–239 [in Ukrainian].
3. Rakhmanyna, T.N. (1978). *Kodyfykatsyonniy akt v systeme normatyvno-pravovykh aktov sovetskoho hosudarstva*. *Problemy sovershenstvovaniya sovetskoho zakonodatel'stva*, 13, 16–26 [in Russian].
4. Pohoryelov, Ye.V. (2000). *Kodyfikatsiyna diyal'nist' v pravoviy systemi Ukrayiny (zahal'noteoretychnyy aspekt)*. *Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
5. Polenyna, S.V. (1987). *Nauchnye osnovy typolohyy normatyvno-pravovykh aktov*. Kyiv: Nauka [in Russian].
6. Hetman, Ye.A. (2012). *Kodyfikatsiya zakonodavstva Ukrayiny: zahal'na kharakterystyka, osoblyvosti, vydy*. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
7. Rohach, O.Ya. (2002). *Kodeks v systemi zakonodavchyykh aktiv Ukrayiny*. *Pidpryyemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, 5, 56–58 [in Ukrainian].
8. Parkhomenko, N.M. (2003). *Kodyfikatsiya zakonodavstva Ukrayiny na suchasnomu etapi*. *Problemy kodyfikatsiyi zakonodavstva Ukrayiny: materialy nauk.-prakt. konf.*, Kyiv, p. 12–16 [in Ukrainian].
9. Shebanov, A.F. (1968). *Forma Sovetskoho prava*. Moscow: Yuryd. lit. [in Russian].
10. Rohach, O.Ia. (2005). *Kodyfikatsiyni akty v systemi zakonodavstva Ukrainy*. Uzhhorod: Lira [in Ukrainian].
11. *Svod zakonov Sovetskoho hosudarstva: teoretycheskiye problem*. (1981). I.S. Samoschenko (Ed.). Moscow: Yuryd. lit. [in Russian].

Гетьман Е. А. Место кодификационного акта в правовой системе Украины.

Исследованы основные признаки кодификационного акта, дано авторское определение понятия «кодификационный акт». Рассмотрены основные виды кодификационных актов в правовой системе Украины.

Ключевые слова: кодификация нормативно-правовой акт; кодификационный акт; основы законодательства; кодекс; положение; инструкция.

Hetman Y. A. The place of the codification act in the legal system of Ukraine.

The article examines the main features of the codification act, provides the author's definition of the concept of «codification act». The main types of codification acts in the legal system of Ukraine are considered.

Keywords: codification; normative legal act; codification act; legislative basis; code; position; instruction.

Надійшла до редколегії 02.06.2017 р.